

[Hanne Reintoft.]

bejdergrupper ligger på en sygelønsdækning på ca. 50 pct., mens landsgennemsnittet er ca. 74 pct. Sygdom vil altså stadig være en hård økonomisk belastning for timelønsarbejderen, og alle ved, at dette medfører sociale vanskeligheder, der belaster såvel den enkelte som samfundets sociale apparat.

Det foreslås derfor, at dagpengene udgør 100 pct. af gennemsnitslønnen i fag eller branche, dog med den begrænsning, at dagpengene pr. uge ikke kan overstige lønmodtagerens egen indtægt beregnet på ugebasis.

Der kunne med rimelighed argumenteres for, at den enkelte arbejder i lighed med funktionærer og tjenestemænd ved sygdom fik udbetalt sin fulde individuelle løn, men de særlige vanskeligheder på det private arbejdsmarked vil gøre dette svært at administrere med fuld retfærdighed.

Dagpengeloven, der trådte i kraft den 1. april 1973, gennemførte det nye princip i dansk sociallovgivning, at arbejdsgiveren skulle betale sygelønnen i de første 5 uger. Denne ordning har ikke vist sig hensigtsmæssig.

Ved sidste overenskomst kom det klart til at fremgå, at Dansk Arbejdsgiverforening betragtede sygelønsordningen som indirekte løn og søgte at presse LOs lønkrav ned med dette som begrundelse. I praksis har det vist sig, at sygdomsramte arbejdere over for arbejdsgiveren kommer i en alt for vanskelig og afhængig situation, og afskedigelse af hyppigt syge arbejdere er blevet følgen — ofte efter en vis registreringsperiode. Såvel i folketinget som blandt specialister inden for den sociale sektor diskuteres nødvendigheden af at revalidere og gentilpasse den syge eller handicappede arbejdskraft til arbejdsmarkedet, men bestemmelsen om arbejdsgiverperioden har modvirket dækning af dette behov.

En ordning, hvorefter arbejdsgiverne betaler til en fælles sygelønsfond, må derfor skønnes at fungere mere socialt og belaster ikke forholdet mellem den enkelte arbejder og arbejdsgiver i samme grad som den nuværende 5 ugers periode. Erfaringerne fra de mindre arbejdsgiveres dagpengeindbetaling taler for, at dette vil kunne administreres.

Endelig foreslås, at barseldagpenge kan udbetales i en betydelig længere periode, nemlig i alt 21 uger mod tidligere 14 uger.

De socialistiske lande har for længst erkendt, at hverken moder eller barn er tjent med for kort en barselorlov. Det må være i hele samfundets tarv, at vore nyfødte børn kommer i så god trivsel som muligt, og at mødrene, når de genoptager arbejdet, er veludhvilede og i psykisk balance, således at sygdom og ekstra fravær fra arbejdspladsen undgås. I Sverige arbejder man også på udvidelse af barselorlovsperioden.

Kravet om længere barselhvile er også rejst af fagbevægelsen. Det er forslagsstillerens absolutte opfattelse, at de merudgifter, forslaget vil medføre, vil følges af besparelser på andre områder, idet børnene kommer i bedre trivsel og mødrene undgår senere sygedage.

Vedrørende lovforslaget skal jeg bemærke følgende:

Dagpengelovens rigoristiske krav om, at sygemelding skal afgives uden ugrundet ophold, har givet arbejdsgiveren anledning til en række overfortolkningsbestemmelser, således at tidsrummet for anmeldelse af sygdom er indskrænket til ganske kort tid, ofte kun én time ved arbejdstids begyndelse.

Bestemmelsen har i vid udstrækning været anvendt til at skaffe sig af med eller chikanere uønskede arbejdere og har allerede medført en række fagretlige sager.

Ved alvorlig sygdom må såvel den syge som de pårørende have tid til først at rekvirere læge og derefter tage stilling til hele situationen. Hertil kommer, at mange lønarbejdere ikke har telefon og kan have vanskeligt ved straks at skaffe sig adgang til en sådan.

Det foreslås derfor i loven at anvise en fremgangsmåde, hvis overholdelse sikrer lønarbejderen mod fortabelse af rettigheder.

Det foreslås endvidere, at bestemmelserne om selvforskyldt sygdom udgår af loven. Denne bestemmelse er blevet fortolket særdeles vidtgående og i strid med tidligere opfattelse af, hvad ordet selvforskyldt omfatter; f. eks. er fravær p.g.a. abort blevet fastslået som et selvforskyldt sygefravær. Endvidere ændrer årsagen til en sygdoms opståen intet ved den syges situation, da han uagtet årsagen skal have noget at leve af. Bestemmelsen er en følge af den 5 ugers arbejdsgiverperiode og hviler antagelig idémæssigt på de fordomme, der stadig findes i et land som Danmark, hvor der har været hundred-